

Fisioteràpia en Geriatria

2014/2015

Codi: 102975

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Ramón Miralles Basseda

Correu electrònic: Ramon.Miralles@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

María José Robles Raya

Eva María Pascual García

Prerequisits

No hi ha prerequisits de matrícula. L'equip docent recomana haver cursat i assolit les assignatures de primer i segons curs de fisioteràpia.

Objectius

Coneixements de les bases de fisioteràpia en geriatria per atendre (tractar) als pacients geriàtrics desde una visió integral.

Comprensió i maneig bàsic de les principals síndromes geriàtriques i malalties que poden influir en el procés de la fisioteràpia.

En el context actual es fa necessari el coneixement de la fisioteràpia en geriatria, degut a l'augment de l'esperança de vida que en part comporta una alta prevalència de malalties cròniques i discapacitats.

Competències

- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.

- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Resoldre problemes.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions
- Treballar en equip.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions pròpies de la geriatria.
2. Aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia en geriatria, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació i la seva possible repercussió funcional.
3. Descriure i analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica en geriatria.
4. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions en geriatria.
5. Descriure les bases de la valoració en geriatria.
6. Descriure les lesions i les malalties en geriatria i identificar les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com la seva etiologia i els tractaments mèdics, quirúrgics i de rehabilitació associats.
7. Dissenyar exercicis i activitats terapèutiques per a les malalties i lesions geriàtriques.
8. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
9. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
10. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions en geriatria.
11. Resoldre problemes.
12. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
13. Treballar en equip.

Continguts

- Geriatria i gerontologia. Antecedents històrics. Perfils de pacients ancians.
 - Demografia i epidemiologia de l'envelliment.
 - Canvis fisiològics associats a l'envelliment en òrgans i sistemes.
 - Canvis psicològics i característiques socials de la població anciana.
 - Fragilitat: concepte i avaluació.
 - Teories de l'envelliment: conceptes de edat cronològica i biològica.
 - Avaluació geriàtrica integral (I): Concepte i definició. Elements i principis bàsics de l'avaluació geriàtrica. L'avaluació mèdica. Història clínica en geriàtrica .
 - Avaluació geriàtrica (II): La capacitat funcional, concepte, significat i instruments d'avaluació. L'estat mental (cognitiu i emocional), concepte i instruments d'avaluació. L'avaluació social i el seu significat.
 - Comunicació amb el pacient ancià i família.
 - El treball en equip en geriatria i gerontologia. Equip interdisciplinari.
 - Prevenció en geriatria. Concepte d'envelliment saludable. Vacunes.
 - Activitat física beneficis i prevenció.
 - Principis generals de la rehabilitació en geriatria. Factors pronòstics de recuperació funcional.
 - Nivells assistencials de la rehabilitació.
 - Estratègies per millorar la detecció i el tractament del dolor.
 - Malalties més freqüents en pacients ancians.
 - Síndromes geriàtrics
1. - Síndrome d'immobilitat. Conseqüències fisiopatològiques de l'enllitament. Complicacions de la immobilitat
 2. - Úlceres per pressió. Avaluació del risc. Aspectes mèdics de la prevenció i tractament.
 3. - Incontinència urinària en la població anciana. Tipus d'incontinència.

4. - Nutrició en el ancià. Anorèxia en ancians.
 5. - Principis bàsics de farmacologia adaptats al pacient ancià. Polifarmàcia.
 6. - Costipació
 7. - Infeccions
 8. - Delirium o síndrome confusional agut. Definició, aspectes clínics, factors predisponents i factors precipitants, maneig, tractament i evolució.
 9. - Demència
 10. - Depressió en el ancià: aspectes clínics i diagnòstics. Tractament amb mesures farmacològiques i no farmacològiques. La depressió i les malalties cròniques.
- Trastorns de la marxa en ancians: canvis de la marxa associats a l'envelliment. Causes de trastorns de la marxa. Equilibri.
 - Psicomotricitat.
 - Caigudes: epidemiologia, causes i conseqüències. Factors de risc de caigudes. Avaluació de l'ancià amb caigudes. Intervenció i prevenció.
 - El malalt geriàtric en situació terminal: definició i criteris i actituds. Síndrome de la davallada.
 - Productes de suport i de l'entorn.
 - Aspectes ètics en el malalt geriàtric.
 - Abús i maltractament en l'ancià.

Metodologia

La docència es basa en classes teòriques i seminaris

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistral	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10
Tipus: Supervisades			
Presentació i resolució de casos clínics	15	0,6	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi i realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	35	1,4	1, 2, 3, 4, 6, 7, 10
Recerca i tractament d'informació que completi els coneixements teòrics de les activitats dirigides	35	1,4	1, 3, 4, 6
Redacció de treballs a partir de recerca bibliogràfica. Individualment o en grup	34	1,36	1, 3, 4, 6, 8, 13

Avaluació

La prova escrita tindrà una durada d'una hora i serà un test de resposta múltiple amb 40 preguntes (4 opcions per pregunta amb penalització resposta errònia -0,25). Nota mínima per aprovar 5 sobre 10. Data examen gener del 2013. (70%)

L'avaluació continuada es farà mitjançant la revisió dels treballs escrits tant en grup com individuals. I la participació en els seminaris. Nota mínima per aprovar 5 sobre 10. (25%)

L'assistència al 100% de les classes durant el curs suposarà un 10, entre el 80%-90% suposarà un 9, i l'assistència per sota el 80% serà un 0. (5%)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència	5%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Prova escrita	70%	1	0,04	1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11
Treballs escrits	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13

Bibliografia

1. Guillén Llera F, Pérez del Molino J, Petidier Torregrossa R. Síndromes y cuidados en el paciente geriátrico. 2ªed. Elsevier Masson, S.A. Barcelona, 2008.
2. Sociedad Española de Geriátría y Gerontología. Tratado de Geriatria para Residentes. Eds : International Marketing & Communication, S.A. Madrid 2006. (disponible gratuito en www.segg.es/tratadogeriatria/index.html)
3. Rebelatto, Jose Rubens Da, Fisioterapia en geriatría. Interamericana. Mc Graw-Hill. Madrid 2005.
4. Montagut, F / Flotats G. Rehabilitación domiciliaria: principios e indicaciones y programas terapéuticos. Masson. Barcelona 2005.
5. Dotte, Paul. Método de movilización de los pacientes. Masson. Barcelona 2010.
6. www.segg.es (Sociedad Española de Geriátría y Gerontología)
7. www.americangeriatrics.org (American Geriatrics Society)
8. www.fisioterapeutes.com